BiH i heroji ljudskosti: Ni hvala ljudima velikih djela

Subota, 18 Februar 2012

saÄ•uvali ljudskost kad se zbog toga, posebno u ratnim godinama, gubila glava, više su priznati u drugim zemljama nego u svojoj vlastitoj. saÄ•uvali ljudskost kad se zbog toga, posebno u ratnim godinama,

BosanskohercegovaÄ•ki heroji, oni koji su saÄ•uvali ljudskost kad se zbog toga, posebno u ratnim godinama, gubila glava, više su priznati u drugim zemljama nego u svojoj vlastitoj.

To potvrÄ‘uje i posljednji primjer iz Beograda - predsjednik Srbije Boris TadiÄ‡ ovih dana je posthumno odlikovao SrÄ‘ana AleksiÄ‡a, mladiÄ‡a iz Trebinja koji je od smrti, 1993. godine, spasio svog druga Alena GlavoviÄ‡a.

Ali, ima i drugih primjera koji potvrÄ‘uju da drÅ¾ava BiH ne drÅ¾i do najviših moralnih vrijednosti svojih ljudi. Kad ne bi bilo nevladinih organizacija u BiH, za njene dobre ljude u lošim vremenima znalo bi se malo - ili gotovo nikako.

Hrabrosti i ljudskosti SrÄ‘ana AleksiÄ‡a priznanje su odali NVO “GARIWO” i Helsinški komitet za ljudska prava. Sarajevo mu je dodijelilo bivšu Ulicu velikih drveta. U Trebinju nema obiljeÅ¾ja SrÄ‘anu AleksiÄ‡u. Njegov otac Rade kaÅ¾e:

„Ja bih najviše volio to obiljeÅ¾je u Trebinju, obiljeÅ¾je ljubavi, obiljeÅ¾je Ä•ovjeku - gdje moÅ¾emo reÄ‡i: pog Ä•ovjek, rodio se Ä•ovjek.“

MeÄ‘u samo nekoliko zasluÅ¾nih ljudi iz cijelog svijeta kojima je prošle godine priznanje za hrabrost dodijelila vlada SAD-a, bila je i Bosanka Mina JahiÄ‡ koja je poÄ•etkom rata spasila Ferida SpahiÄ‡a od sigurne smrti. Na njenu adresu stiglo je i specijalno priznanje ameriÄ•ke drÅ¾avne tajnice:

„Hilari Klinton, ona uokvirila i poslala, i svoj potpis, i upakovala u paketiÄ‡ - da vidite vi. A od ovih svojih! Ni kakve zlatne plakete, ni kakvog ljiljana, ništa.“

Zbog toga što je spasila djeÄ•aka ratne 1992. i odgojila ga kao svoje dijete, Sarajka Ivanka ŠuÄ‡ur dobila je brojna priznanja, izmeÄ‘u ostalog i Republike Hrvatske:

„Dobila sam od Stipe MesiÄ‡a ’Srce na dlanu’. U Padovi sam dobila i zasaÄ‘eno mi je drvo. Više sam dobila vani nego ovdje.“

Zbog Ä•ega drÅ¾ava BiH ne kaÅ¾e barem hvala svojim herojima? Zašto Parlament BiH ne bi odao duÅ¾nu poÄ•ast ma

ljudima velikih djela?

Politika bez etike

Svoje viÄ‘enje iznosi Svetlana Broz, predsjednica nevladine organizacije „GARIWO“ i autorica knjige „Dobri ljudi u vremenu zla“:

„Mislim da u BiH osnovni problem nepriznavanja ljudi koji su zaista Ä•inili veliÄ•anstvene stvari leÅ¾i u Ä•injenici da veÄ‡ina politiÄ•ara ne Å¾eli da se suoÄ•i sa fenomenom takvih ljudi jer tom prilikom oni moraju sebe pogledati u ogledalo koje za njih predstavljaju ti ljudi. E onda ta lica budu Ä•esto nakazna. Vrlo Ä•esto u sredinama u kojima ti ljudi Å¾ive, ako su preÅ¾iveli svoj ljudski Ä•in, oni se oseÄ‡aju usamljenima i odbaÄ•enima. Iz istog tog razloga ta sredina ne Å¾eli da prepozna svoje nakazno lice u njima, u njihovoj lepoti i njihovoj Ä•istoti. Jer ako jedan politiÄ•ar odaje priznanje Ä•oveku koji se iz njegove grupe suprotstavio onima koji su Ä•inili nasilje, taj isti politiÄ•ar priznaje da su neki pripadnici njegove grupe Ä•inili nasilje i zloÄ•ine i odaje priznanje Ä•oveku koji se tome suprotstavio. Ali gde je bio taj politiÄ•ar u to vreme? Da li se i on aktivno suprotstavljao? Svaki Ä•ovek se pita: ’Gde sam bio ja, šta sam ja uradio, da li sam mogao isto što i liÄ•nost o kojoj se govori ili ne?’ I zbog toga imamo problem neprihvatanja najviših moralnih normi jer sami najÄ•ešÄ‡e nismo bili u stanju da ih sledimo.“

Najviše moralne vrijednosti zamijenilo je nešto drugo, politika dominira nad etikom, istiÄ•e sociolog Hidajet Repovac.

SrÄ‘an je pokazao šta znaÄ•i imati prijatelja

„Takvi ljudi remete jedan sistem koji je uspostavljen i koji preferira ljude od politike bez morala. Naše društvo je takoreÄ‡i ispraÅ¾njeno što se morala i etike tiÄ•e. Ono je potpuno okrenuto jednoj subkulturi i podkulturi koja dominira, tako da prave vrijednosti kod nas stoje apsolutno na dnu svakoga društvenoga respekta i svakoga društvenoga interesa. I to je logiÄ•ka posljedica politike bez etike, politike koja je beskrupulozna, koja bi sve pod sobom satrala samo da oÄ•uva odreÄ‘eni sistem vlasti“, kaÅ¾e profesor Repovac.

Profesor Repovac takoÄ‘e kaÅ¾e da su pravi heroji potisnuti i zbog toga što je još uvijek vaÅ¾nije koje su nacije ljudi, a ne kakav djela Ä•ine.

„Ovo je tronacionalni, troetniÄ•ki sistem koji Ä‡e nas odvesti u propast svakako. Još uvijek taj sistem odrÅ¾avaju oni koji su ga uspostavili - i ko zna koliko Ä‡e ga još odrÅ¾avati, a zahvaljujuÄ‡i ljudima koji su dovedeni u situaciju da se bore za koru hljeba i da vade stvari iz kontejnera. Oni nemaju kad ni razmišljati o takvim donosima. Oni su samo tijesto za mijesenje i za manipulaciju“, zakljuÄ•uje Repovac.